

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia sierpnia 2009 r.

**Pan
Janusz Solarz
Dyrektor
Szpitala Wojewódzkiego nr 2
w Rzeszowie**

LRZ-410-11-04/2009
P/09/147

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Szpitalu Wojewódzkim nr 2 w Rzeszowie kontrolę zagadnień związanych z utrzymaniem w należyтым stanie techniczno – użytkowym obiektów budowlanych użytkowanych przez Szpital w latach 2006 – 2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie – stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK – przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie – ze stwierdzeniem nieprawidłowości – ocenia realizację przez Szpital obowiązków związanych z utrzymaniem obiektów budowlanych Szpitala, wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż zakres przeprowadzonych w Szpitalu w latach 2006 – 2008 okresowych kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych nie spełniał wymagań określonych w przepisie art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo budowlane*. Zgodnie z przepisem art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c w/w ustawy w latach 2006 – 2008 przeprowadzane były coroczne okresowe kontrole stanu technicznego instalacji gazowych oraz grawitacyjnych

przewodów wentylacyjnych. Kontrolę wentylacyjnych przewodów kominowych z ciągiem wymuszonym pracą urządzeń mechanicznych przeprowadzono tylko w 2008 r. Szpital posiadał także protokoły z kontroli instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. b tej ustawy - sporządzanych w każdym roku ww. okresu.

W kontroli ustalono, że kontrole stanu technicznego 14 spośród 25 budynków użytkowanych przez Szpital, tj. kontrole określone w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy *Prawo budowlane*, dotyczyły każdego roku w okresie 2006 r. – 2008 r. Nie przeprowadzono kontroli stanu technicznego elementów 2 budynków: administracyjnego oznaczonego symbolem U oraz centralnej sterylizatorni (E). Kontrole budynku łóżkowego (A) miały miejsce w 2006 r. i 2007 r., a kontrole pozostałych 8 budynków wyłącznie w 2008 r.

Coroczne, okresowe kontrole, polegające na sprawdzeniu stanu technicznego elementów obiektów budowlanych innych niż budynki, zostały przeprowadzone w przypadku sieci sanitarnej, deszczowej, wodociągowej. Nie przeprowadzano natomiast kontroli stanu technicznego pozostałych obiektów budowlanych innych niż budynki, za wyjątkiem kontroli tunelu komunikacyjnego (protokół z dnia 24 kwietnia 2008 r.).

W kontroli ustalono, że w Szpitalu – zgodnie z art. 62. ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane* – przeprowadzano nie rzadziej niż jeden raz na 5 lat badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej. Sporządzone w 2008 r. protokoły kontroli tunelu komunikacyjnego oraz budynku tlenowni (O), hydroforni (Z), stacji transformatorowej, agregatorowni (L), magazynu materiałów łatwopalnych (N), magazynu ziemiopłodów, czasowego przechowywania odpadów poszpitalnych (M1), portierni, chlorowni (Y), magazynu OC (M2), magazynu Działu TE i AG (M3), dotyczyły zarówno kontroli stanu technicznego elementów obiektów budowlanych, jak i kontroli polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego obiektu budowlanego, jego przydatności do użytkowania, estetyki oraz otoczenia, tj. kontroli, o której mowa tym przepisie ustawy *Prawo budowlane*.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że nie zostały przeprowadzone okresowe kontrole 5-cio letnie, polegające na sprawdzeniu stanu technicznego, przydatności do użytkowania, estetyki oraz otoczenia pozostałych 24 (spośród 33) obiektów budowlanych Szpitala.

W kontroli ustalono, że w 2007 r. dokonano oceny stanu technicznego zewnętrznych warstw wykończeniowych obiektów Szpitala, zakończonej opracowaniem ekspertyzy w ramach dokumentacji projektowej zadania *Termomodernizacja obiektów i modernizacja gospodarki energetycznej w Szpitalu Wojewódzkim nr 2 w Rzeszowie*. Ocena ta nie mogła zastąpić kontroli okresowej w sytuacji, gdy w treści § 5 pkt 4 rozporządzenia z dnia 3 lipca

2003 r. Ministra Infrastruktury w *sprawie książki obiektu budowlanego* (Dz. U. Nr 120, poz. 1134) jest mowa, że wpisy do ww. ksiąg obejmować mają protokoły z takich kontroli. Dodatkowo ekspertyza ta nie dotyczyła elementów wewnętrznych budynków, a brak tych kontroli potwierdzony został także przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Rzeszowa (PINB).

Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie wyników kontroli PINB i decyzji wydanych w jej następstwie – negatywnie ocenia stan techniczny 21 budynków, w stosunku do których PINB stwierdził, że stan ten był nieodpowiedni i mógł spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa mienia.

W kontroli ustalono, że wyniki kontroli PINB nie były zbieżne z ustaleniami zawartymi w protokołach z kontroli okresowych stanu technicznego tych budynków. W protokołach tych ustalenia formułowane były w sposób ogólnikowy, bez odniesienia do konkretnych przypadków stwierdzonych usterek. W żadnym z protokołów nie zawarto stwierdzeń o stanie technicznym mogącym spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa mienia. We wnioskach określano wyłącznie potrzebę termomodernizacji, remontu posadzek lub naprawy pokrycia dachowego.

W kontroli ustalono, iż nie wszystkie kontrole stanu technicznego obiektów budowlanych przeprowadzały w Szpitalu osoby uprawnione. W 2006 r. i 2007 r., kontrola stanu technicznego elementów budynku łóżkowego Szpitala nie została przeprowadzona przez osobę posiadającą uprawnienia do takich kontroli, określone w art. 62 ust. 4 ustawy *Prawo budowlane*. Kontrole sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej nie były przeprowadzane przez osobę wpisaną na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, czego wymóg został określony w art. 12 cyt. ustawy. Pozostałe kontrole przeprowadzane na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy dokonywane były przez osoby uprawnione do takich kontroli przepisami tej ustawy.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że książki obiektów budowlanych Szpitala nie zostały założone w terminie określonym w § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 października 1998 r. w *sprawie książki obiektu budowlanego* (Dz. U. Nr 135, poz. 882) oraz § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w *sprawie książki obiektu budowlanego* (Dz. U. Nr 120, poz. 1134), tj. w dniu przekazania obiektów do użytkowania.

W kontroli ustalono, że książka budynku łóżkowego Szpitala została założona w 2000 r., natomiast książki pozostałych obiektów budowlanych w latach 2006 – 2009.

Książki obiektów budowlanych – innych niż budynek A – nie zostały założone bezpośrednio po przekazaniu Szpitalowi tych obiektów w nieodpłatne użytkowanie.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli brak dokumentacji technicznej z okresu budowy obiektów Szpitala – podany jako przyczyna założenia książek obiektów budowlanych dopiero w ww. okresie – nie stanowił powodów do nieprowadzenia ich w okresie wcześniejszym, dokonania w nich wpisów danych niewymagających dokumentacji technicznej oraz dokonywania bieżących wpisów.

W kontroli ustalono, że książki obiektów budowlanych nie były prowadzone zgodnie z przepisami cyt. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w *sprawie książki obiektu budowlanego*. Siedem spośród 13 książek obiektów budowlanych Szpitala, przedłożonych w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych, nie zawierało wpisów dotyczących daty założenia, a w 6 pozostałych książkach podano wyłącznie rok założenia książki, pomimo że obowiązek wpisania daty założenia książki określony został w § 5 pkt 1 lit. f tego rozporządzenia. Za wyjątkiem książki budynku A, we wszystkich pozostałych książkach, wpisy dotyczące kontroli instalacji elektrycznych dokonywane były w tablicy nr VI, zamiast w przeznaczonej na takie wpisy tablicy nr VII. Zamiast zakresu robót remontowych, określonych w protokole kontroli stanu technicznego obiektu – wpisywano wyłącznie tytuł protokołu kontroli, a zamiast daty wykonania robót – podawano datę sporządzenia tego protokołu. Jako podstawę przeprowadzonych remontów podawano nazwę dokumentu, którym Szpital zlecał wykonanie prac, pomimo że zgodnie z wzorem książki – określonym w załączniku do cyt. rozporządzenia Ministra Infrastruktury w *sprawie książki obiektu budowlanego* – określić należało dane dotyczące dokumentacji technicznej remontów. Wszystkie wpisy, dokonane w książkach, nie zawierały – wymaganych przepisem § 6 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia – danych identyfikujących osobę, która wystawiła dokument będący przedmiotem wpisu.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli książki obiektów budowlanych Szpitala prowadzone były w sposób nierzetelny.

W kontroli ustalono, że badania techniczne oraz konserwacje dźwigów funkcjonujących w Szpitalu przeprowadzane były z częstotliwością określoną w przepisach obowiązujących w tym zakresie. Konserwacje te wykonywały osoby posiadające wymagane uprawnienia.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR) nie spełniał wszystkich wymagań określonych postanowieniem § 3 rozporządzenia Ministra

Zdrowia z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. Nr 55, poz. 365).

W kontroli ustalono, że SOR w Szpitalu spełniał wymagania dotyczące poziomu lokalizacji, zadaszenia wejścia i wjazdu, umożliwienia bezkolizyjnego podjazdu, co najmniej dwóch specjalistycznych środków transportu sanitarnego, oznakowania drogi dojścia i dojazdu oraz łatwej komunikacji z oddziałem anestezjologii i intensywnej terapii, zespołem operacyjnym, pracownią diagnostyki obrazowej i węzłem wewnątrzszpitalnej komunikacji pionowej. SOR nie spełniał jednak wymagań w zakresie zorganizowania wejścia i dojazdu niezależnego od innych wejść i dojazdów do Szpitala oraz przystosowanego dla potrzeb osób niepełnosprawnych, jak też zapewnienia osobnego wejścia dla pieszych oddzielonego od trasy wjazdu specjalistycznych środków transportu sanitarnego, posiadania własnych, bezkolizyjnych traktów komunikacyjnych, niezależnych od ogólnodostępnych traktów szpitalnych, a także wymagania w zakresie możliwości zamykania i otwierania wjazdu do SOR.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podjęcie przez Szpital działań, zmierzających do zorganizowania SOR spełniającego wszystkie ww. wymagania.

W kontroli ustalono, że w latach 2006 – 2008 w Szpitalu wykonany został system sygnalizacji pożarowej, obejmujący urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze, czym spełnione zostały wymagania § 24 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80, poz. 563).

Przeprowadzona na zlecenie Najwyższej Izby Kontroli – przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie (KM PSP) – kontrola przestrzegania przepisów przeciwpożarowych wykazała, że w budynku łóżkowym Szpitala oraz w hotelu służby zdrowia nie były spełnione warunki ewakuacji, określone w § 256 ust. 3 oraz § 245 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.).

W budynkach tych stwierdzone zostały długości dojść ewakuacyjnych, które o ponad 100% przekraczały dopuszczalne długości, co w myśl § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MSWiA z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, stanowi podstawę do uznania, że występuje w nich zagrożenie życia ludzi. Ponadto w budynku hotelu służby zdrowia znajdowały się dwie

niezabudowane klatki schodowe, które nie posiadały systemu zabezpieczającego przed zadymieniem.

Na podstawie powyższych ustaleń KM PSP, Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów Szpitala.

W budynku hotelu służby zdrowia stwierdzono ponadto, iż nie był spełniony warunek wyposażenia w hydranty na każdej kondygnacji budynku określony w § 15 ust. 1 pkt 2 lit. a w/w rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*, a do budynku tego nie był zapewniony dojazd pożarowy spełniający warunki określone w § 11 ust. 2 i 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w *sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych* (Dz. U. Nr 121, poz. 1139).

Kontrola KM PSP w zakresie dotyczącym urządzeń przeciwpożarowych wykazała, że rozmieszczenie gaśnic w obiektach Szpitala było zgodne z wymaganiami określonymi w § 29 ust. 1 i 2 rozporządzenia MSWiA z dnia 21 kwietnia 2006 r. w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*. Przeglądy techniczne sprzętu gaśniczego dokonywane były z wymaganą częstotliwością. Stwierdzono jednak, iż – z wyjątkiem budynku Oddziału Kardiochirurgii – brak było wystarczającej liczby gaśnic zawierających środek gaśniczy do gaszenia pożarów grupy „A”, oraz że węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych nie były poddawane próbie na maksymalne ciśnienie robocze, wymaganej przepisem § 3 ust. 3 tego rozporządzenia.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie – ze stwierdzeniem uchybień – ocenia stan higieniczno – sanitarny obiektów Szpitala.

W przeprowadzonej w okresie od 9 do 27 lutego 2009 r. – przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) – kontroli kompleksowej w Szpitalu stwierdzono wyłącznie zabrudzenia ścian w kuchni głównej, odpryski farby na ścianie w kuchence mlecznej oraz zniszczenie 3 urządzeń kuchennych w kuchenkach oddziałowych. W blokach operacyjnych stwierdzono szpary między płytkami na podłogach, zabrudzenia ścian oraz ubytki farby na ścianach i drzwiach. Do dnia zakończenia kontroli nie upłynęły wydane przez PPIS terminy usunięcia ww. usterek.

W latach 2006 – 2008, PPIS przeprowadził 3 kontrole kompleksowe, 17 kontroli tematycznych, 2 kontrole interwencyjne. Nieprawidłowości zostały stwierdzone w trakcie wszystkich 3 kontroli kompleksowych oraz w przypadku 5 kontroli tematycznych. Wykonanie wszystkich nakazów określonych w decyzjach PPIS, których termin realizacji

upływał przed dniem 31 grudnia 2008 r. – stwierdzono w trakcie kontroli sprawdzających PPIS.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Szpital rzetelnie i terminowo realizował obowiązki, wynikające z decyzji wydanych przez PPIS.

W kontroli ustalono, że w latach 2006 – 2008, na modernizację obiektów Szpitala finansowane ze środków inwestycyjnych oraz na remonty zlecane do wykonania wydatkowano ogółem 8.147.807,59 zł, z czego na modernizację – 6.191.049,06 zł, a na remonty – 1.956.758,53 zł. Wykonano prace w ramach termomodernizacji obiektów Szpitala za kwotę 3.784,8 tys. zł, instalację sygnalizacji pożaru za kwotę 983 tys. zł, instalację klimatyzacji i wentylacji oraz zasilania bezprzewodowego w jednostkach udzielających świadczeń opieki zdrowotnej dzieciom (740 tys. zł), modernizację Zakładu Radiologii i Diagnostyki Obrazowej (679,7 tys. zł) oraz modernizację magazynu odpadów poszpitalnych (3,7 tys. zł). W ramach największych kwotowo remontów wykonano remont Oddziału Neurologii z Pododdziałem Leczenia Udaru Mózgu za kwotę 1.216,6 tys. zł, dokonano wymiany posadzek za kwotę 558,4 tys. zł oraz remont instalacji gazów medycznych (128,5 tys. zł).

Na ww. prace ze środków pozyskanych z budżetu Województwa Podkarpackiego wydatkowano 4.833,7 tys. zł, ze środków własnych Szpitala – 986,9 tys. zł, a ze środków Funduszu Ochrony Środowiska – 2.274,1 tys. zł.

W latach 2006 - 2008 potrzeby remontowe i modernizacyjne na eksploatowane obiekty budowlane Szpitala wynosiły odpowiednio 1.885 tys. zł, 6.125 tys. zł oraz 11.560 tys. zł. Faktycznie poniesione nakłady wyniosły odpowiednio 577,3 tys. zł w 2006 r. (tj. 30,6% potrzeb), 4.118,6 tys. zł w 2007 r. (tj. 67,2% potrzeb) oraz 3.452 tys. zł w 2008 r. (tj. 30% potrzeb).

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli kierownictwo Szpitala podejmowało skuteczne działania w celu pozyskania i wygospodarowania środków finansowych na modernizację i remonty. Finansowane były głównie prace zmierzające do poprawy stanu technicznego pomieszczeń i instalacji użytkowanych przez niektóre jednostki działalności medycznej Szpitala, w celu podniesienia standardu udzielania w nich świadczeń opieki zdrowotnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy *Prawo budowlane* – we wszystkich obiektach budowlanych Szpitala, w których wymagane jest dokonywanie takich kontroli.
2. Zapewnienie udziału w ww. kontrolach osób uprawnionych do ich przeprowadzania.
3. Rzetelne sporządzanie protokołów z kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych użytkowanych przez Szpital.
4. Rzetelne prowadzenie ksiąg obiektów budowlanych użytkowanych przez Szpital.
5. Realizację nakazów określonych w decyzjach Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej: MZ.0231-C/11/09 z dnia 15 maja 2009 r., MZ.0231-A/12/09 z dnia 15 maja 2009 r. i MZ.0231-C/13/09 z dnia 22 maja 2009 r., w terminach ustalonych w tych decyzjach.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.